

tonu mai te hau! Ko nga poti kei te wai e topa ana ko matou kei uta e oma ana e umere ana. Kua ngaro a Waitatari, ko tona whakaahua ia kua tuhituhia hohonutia ki toku ngakau, e kore rawa e memeha.

Ko tetahi mahi nui a te tamariki o nga ra ka huri he kaukau. He kaukau ano o enei ra engari whakakakahu rawa ai te tangata, tena i aua ra kotahi tonu te kakahu ko te kiri anake. Hei te raumati kaore he mutunga mai o te kaukau, mai i te ata ki te tautanga o te ra. Ka ngenge i te kaukau kei ro onepu e okeoke ana, e inaina ana. Ka tapapa, ka hono nga ringaringa, katahi ka whakatatu haere nga ringaringa i roto te onepu, ka timata te karakia:—

Ka makere, ka makere, te kete koura

A Hinetungoungou-rangi;

Ka makere, ka makere, te kete koura

A Hinetungoungou-rangi.

Mutu rawa ake na kua whakapuke te onepu, kua tawakawaka.

Ki te kore i tenei, ka tapapa ano, ka mau ki nga kohatu papa, porotiti, ka tuhaina. He Tauwhainga tenei kia kitea no wai te huare e mimiti wawe i te ra. He karakia ano o tenei tu takaro:—

Pokopoko te ra; whitiwhiti te ra,

Pokopoko te ra; whitiwhiti te ra.

Ka ngenge ranei i te kaukau ka haere ki te kai pititi i Te Waipae, i Kahoea, i Tokotoko. I era ra tipu noa ai te pititi i te parae; he tinoreka te pititi o era ra kaore i rite ki nga pititi o enei ra. Ka ki nga puku ka hoki ano ki te kaukau engari ka tauwhainga ko wai ra e rere wawe ki te kopua. I te kaha o te oma, o te tauwhainga, kahore ano kia tata ki te wai ka timata te ruke i nga kakahu, ka wharona te kakahu, tae rawa atu ki te wai kua tu kiri-kau. He pai noa iho, kaore i maharatia he he—he tamariki hoki. Pera me Arama raua ko Iwi i te Kaari o Erena, kaore raua i mohio he he te tu tahanga. Ko to raua hara-koretanga tera. No to raua haranga katahi raua ka whakama, ka uhi i a raua ki te rau piki. Haunga ia ta te wahine pakeha, kua tae nei ki nga pona te potopoto o nga panekoti. He mahi ano pea na te pakeha. Ehara tenei i te mea no te hara-koretanga o te tangata pera me Iwi me tatou ranei i nga ra kororia o te taitamarikitanga. Haere ra! e era nga ra!

Tera ake, tera ake, nga mahi, nga takaro, nga ngahau o nga ra ka huri: Te kopapa i te moana, te netineti, te hirere, te patu tuna—a taona ai te tuna ki te tea tao—topipi. Kua warewaretia nga tamariki o enei ra, e nga tamariki o te ao hou, era tu takaro. Kotahi rawa te takaro o era ra kaore ano kia warewaretia i enei ra ara ko te tahae merengi. He takaro pea tenei kei te ao katoa.

He tangata kaha au ki te kai merengi, a he tangata kaha ano ki te whakatupu merengi. Na konei e kore e tika kia kiia au, "Toa kai pea R.T.K." He toa kai au, he toa mahi. Na konei hoki kaore aku tamariki e mohio ki te tahae